

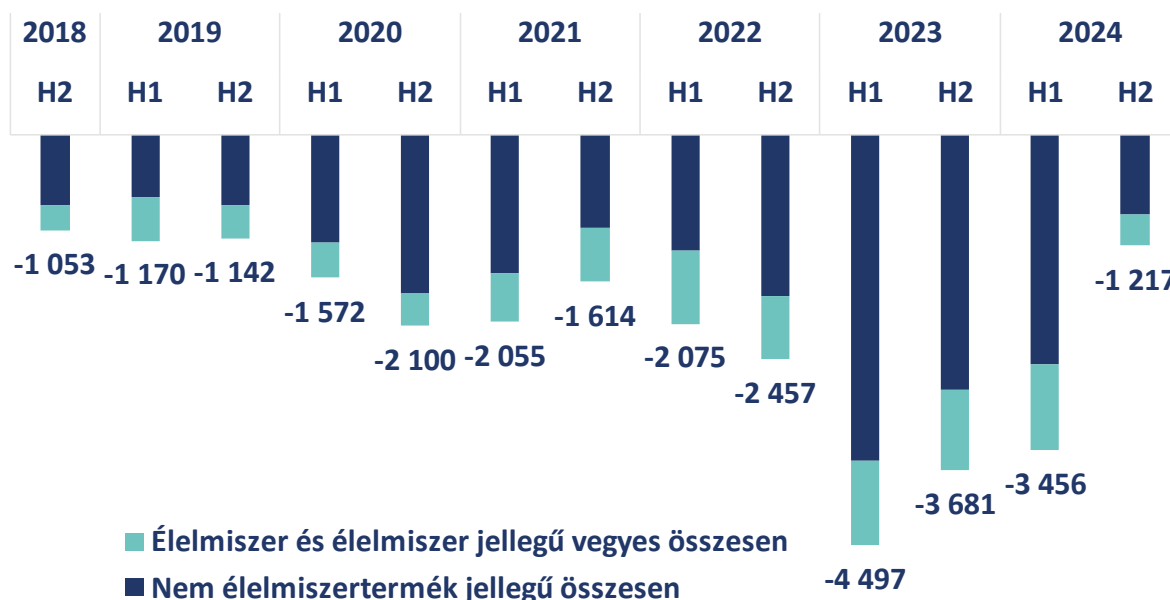
MBH Elemzési Centrum: Covid előtti szintre csökkent a boltbezárások üteme

Érdemi lassulás történt a tavalyi év második felében a kiskereskedelmi boltok megszűnésében: az első félévhez képest harmadannyi üzlet zárt be. Az iparcikk jellegű vegyes üzletek száma stabilizálódni látszik, a zöldség-kereskedések azonban továbbra is veszélyben lehetnek. A kiskereskedelemben a 2023-as inflációs sokk, illetve a megugró energiaárak miatt indult egy intenzívebb bezárási hullám, ám ez a tendencia mára a covid előtti szintre mérséklődött.

Báthori Bence

A kiskereskedelmi üzletek számára vonatkozó legfrissebb, 2024 második félévére vonatkozó adatok alapján a boltbezárások féléves üteme hirtelen a covid előtti években megszokott szintre csökkent: 1.217 üzlet zárt be, ami 1,3%-os csökkenést jelent (benzinkutak nélkül). **Negatív csúcsnak 2023 első féléve számít az infláció okozta csökkenő kereslet és az ezzel egyidejűleg jelentkező megugró rezsiárak miatt.** Ekkor 4.497 üzlet szűnt meg, onnan kezdve indult el egy lassú javulás, vagyis mérséklődött a bezáró üzletek száma. Mivel tavaly az első félévben még sokkal magasabb volt a megszűnt boltok száma, így összességében a teljes tavalyi évre vonatkozó érték 4.714, ami az elmúlt 5 év második legmagasabb száma. **Az eddigiekhez képest lényegesen alacsonyabb féléves adat az említett sokkok okozta felgyorsult koncentráció végét jelezheti,** a féléves csökkenés visszatérhet 1-2% közé, de erről biztosat csak az idei adatok ismeretében lehet majd mondani.

Kiskereskedelmi üzletek számának változása

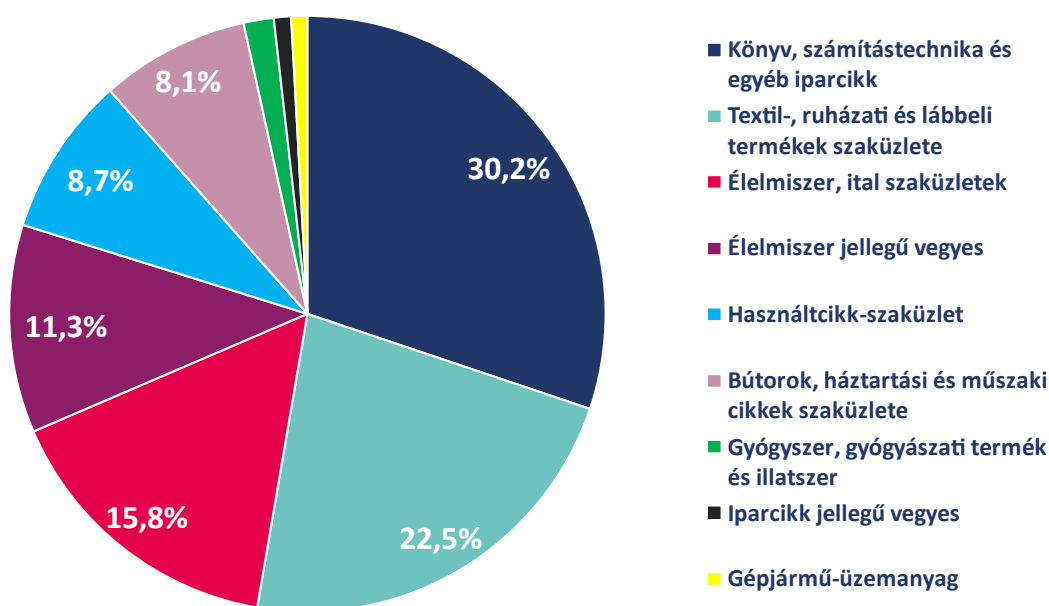
Forrás: KSH; MBH számítás

Az üzletek típusát tekintve az látszik, hogy a tavaly bezárt egységek több mint felét (52,7%) a könyv, számítástechnika és egyéb iparcikk, valamint a textil-, ruházati és lábbeli termék szaküzletek tették ki. A legnagyobb javulást az iparcikk jellegű vegyes üzletek mutatták, hiszen míg 2023-ban 29%-uk szűnt meg, addig tavaly mindössze másfél százalékuk. Hasonló enyhülés látszik a zene-, videofelvételek szaküzleteknél is, ezek száma azonban igen alacsony (70), és az elmúlt másfél évtizedben csak minden harmadik tudott talpon maradni. Romlott a helyzet a zöldség-,

gyümölcsüzletek esetében: a 2023-as 7%-os megszűnési ráta tavaly 10,3%-ra emelkedett. Esetükben a legnagyobb nehézséget továbbra is az árérzékeny fogyasztók megtartása jelentheti, akik a kedvezőbb árakat keresve a diszkontokat és szupermarketeket részesíthetik előnyben.

A szupermarketek és diszkontok térnyerése egyébként régóta jellemző jelenség a kiskereskedelmi ágazatban: 2005 óta az élelmiszer és nem élelmiszertermék jellegű üzletek összes alapterülete 1,3%-kal nőtt, vagyis lényegében változatlan maradt, míg ezzel párhuzamosan az üzletek száma 40,5%-kal csökkent, így az átlagos alapterület 70,7%-kal nőtt, vagyis az évek óta tartó koncentráció nyertesei a nagyobb alapterületű, jellemzően diszkont és szupermarket láncok.

A 2024-ben megszűnt üzletek megoszlása üzlettípus szerint

Forrás: KSH; MBH számítás

Bár az elmúlt 10 évben a humán- és az állatgyógyászati termékek üzletein kívül minden üzlettípus esetében csökkenő üzletszámról beszélhetünk, 2005-ig visszatekintve (a kiskereskedelmi üzletek számának maximumára) a nem élelmiszerüzletek közül jelentősen több telekommunikációs (+50%), takaró, szőnyeg, fal-, padlóburkoló- (+143,6%) és sportszer-szaküzlet (+40%) működik, míg az élelmiszer szaküzletek közül közel kétszer annyi a kenyér-, pékáru- és édességüzletek száma (+91,4%).

Megjegyzés: boltbezárások alatt a nyitások és zárások egyenlege értendő